

KOSTELECKÝ ANDĚL

Věstník Římskokatolické farnosti sv. Andělů strážných
v Kostelci nad Černými lesy

Číslo 11. XVII.ročník Vychází v listopadu 2019

Vážení čtenáři, na začátku měsíce si připomínáme všechny světce a světky. Syn Boží Ježíš Kristus otevřel most přes propast do nebe. Každý člověk po tomto mostě, chce-li mít společenství s Bohem, má přejít. Po tomto mostě přecházejí vědoucí i nevědoucí. Lidé z obou dvou skupin však by měli přece jenom měli něco z blahoslavenství (Matouš 5, 1 až 8) mít. Např. Blahoslavení chudí v duchu - to jsou pokorní. Blahoslavení tiší - ti, co nenadávají na všednost. Blahoslavení plačící - mají zármutek, když se děje zlo. Blahoslavení milosrdní - ti, kteří v lásce slouží, smilovávají se, pomáhají druhým atd. Sem může přijít i pohostinná Marta. Blahoslavení tvůrci pokoje - ti kteří se omlouvají a znovu začínají, nerozeštvávají atd. Blahoslavení spravedliví - ti kteří žijí v pravdě: Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas. Usilují o právo pro všechny: i chudé. Ti, kteří zemřeli pro Krista. Ale podle mě ještě musí projít přijímacím pohovorem s Ježíšem. A po něm si musí zvolit to, co si zvolila Marie, totiž ten lepší úděl. Pán Ježíš říká: „Marto, Marto, pečlivá jsi, Marie sobě zvolila lepší úděl“. Každý si musí zvolit Ježíše a říci: „Bez Tebe, Pane, není pro mě budoucnost. Bez Tebe bych ji nechtěl prožívat.“

Vážení čtenáři, již zde na zemi se připravujeme na budoucnost s Ježíšem. Jak? Touhou v srdci, prosbou o lásku k Němu. Účastí na mši sv. Když přijdeme ve všední den, tak vyjadřujeme, že nechceme čekat až do neděle. Rostme ve všech ctnostech, ale hlavně usilujeme o to, abychom rostli ve vztahu ke Kristu. Požehnaný měsíc.

J. Lízner, administrátor

Marie Terezie vévodkyně Savojská a české země

Stejnomená kniha autorů Katolické teologické fakulty vychází v nakladatelství Lidové noviny 5. listopadu 2019. Impulzem k vydání této knihy byla návštěva pražského arcibiskupa Dominika kardinála Duky 2. července 2012 v Kostelci nad Černými lesy při příležitosti 300 let od chvíle, kdy se Marie Terezie ujala panství Černý Kostelec.

Bohoslužby se tehdy zúčastnil i princ Constantin von Liechtenstein a lichtenštejnská velvyslankyně v České republice Maria Pia Kothbauer, princezna von Liechtenstein.

Otec kardinál svou promluvou při mši svaté o heroických ctnostech vévodkyně inspiroval autory z KTF k vydání této knihy.

Ekologická okénka

V péči o životní prostředí bychom neměli být pokrytci a vidět dál. V TV byl rozhovor s panem Jaroslavem Mielem, který má na starosti budoucnost energetiky u nás. V rozhovoru uvažoval, jak nahradit zdroje, které budou končit. Hrozil, že bude nedostatek el. energie. Při argumentování řekl zaobaleně, že nesmíme počítat se zdroji z Východu, abychom nebyli vydíratelní. Myslím, že jestli se chceme skutečně starat o dobro planety, tak by na prvním místě mělo být, co prospívá životnímu prostředí. V zájmu životního prostředí je, aby se lidé domlouvali a spolupracovali. Nepřicházet z povýšenosti, ale s touhou je získávat pro dobrou věc. Při hájení životního prostředí musí být člověk i statečný, aby dokázal svým přátelům (asi hlavně obchodním) rozmlouvat věci, které škodí přírodě ať u nás či u nich či na světě. Viz těžba břidlicových plynů, developerské zájmy. V zájmu ochrany životního prostředí je také požadavek, aby část z výdajů na zbrojení, byla dáována na vzdělávání možná už mocných, ale co se týče životního prostředí rozvojových zemí. Pane a Stvořiteli věcí viditelných, dej nám lidem, kteří si uvědomujeme, že jsi nám svěřil tuto planetu, ochotu se o ni v rámci našich možností starat a chránit tvá díla. Amen.

Události ve farnosti: 26. října proběhlo setkání k úřednímu ustanovení farní rady. Jsem rád, že tato aktivita jde od lidí, kteří jsou ochotni se angažovat při práci ve farnosti. Taktéž ustanovená ekonomická rada by se měla stát pomocí při udržování hospodaření. Proces restituce majetku se uzavírá. Vzhledem k tomu, že v příštím roce již bude méně oprav, takže snad zbude něco ze zisku, a o ten by bylo možné se s užitkem pro farnost starat.

Připravuje se: 10. listopadu v 15,30 hod. pouť k sv. Martinu v Kozojedech

Jak to bylo s železnicí v Kostelci II. Mezi lety 1843 až 1914

Železnice se do zdejšího kraje dostala v letech 1843-1845 (trať Olomouc - Praha) a stala se jedním z iniciátorů nerovnoměrného územního rozložení industrializace, neboť se stávala přirozenou osou hospodářského vývoje a nenapojené regiony tak byly znevýhodněny. Město Černý Kostelec – dnes Kostelec nad Černými lesy je důkazem toho, jak dokáže dříve důležité sídlo ztratit na svém významu díky tomu, že není napojeno na železniční síť.

Pravidelná osobní doprava (rychlost okolo 30 km/hod.) byla zavedena 1. září 1845, od 1. října pak byla následována pravidelnou nákladní dopravou.

Kostelec se snažil o zřízení dráhy od druhé poloviny 19. století (zejména od roku 1879), jednalo se o propojení s Říčany, kterými již procházela hlavní trať Praha – Benešov – České Budějovice.

Teprve v roce 1905 se povedlo uvést projekt do pohybu, když 140 kosteleckých měšťanů podepsalo referendum, které trať požadovalo. O železnici se začala zajímat také Kouřim, která se chtěla konečně stát standardní průjezdní stanicí a propojit tak připravovanou železnici s tratí mezi Pečkami a Bečváry a tím i s tratí mezi Kolínem a Čerčany/ Ledečkem.

Z důvodu neochoty finančního podílu obce Kouřim na projektu se však dále počítalo s ukončením trati v původně zamýšleném Kostelci. Jedním z návrhů bylo i napojení trati na stávající železniční síť ve stanici Úvaly, či vedení dráhy z Kostelce do Českého Brodu. Tyto projekty byly však brzy zamítnuty. Žádost o koncesi byla vydána pro trať Kostelec – Mukařov – Říčany, v délce přibližně 15 kilometrů.

Samosprávný okres Kostelec nad Černými lesy chtěl výstavbu železnice sanovat prodejem akcií. Projekt podpořil i Jan II. z Lichtenštejna, který přislíbil přenechat na výstavbu zdarma všechny potřebné pozemky, které měl v držení.

Ministerstvo železnic odsouhlasilo projekt, který mimo Říčany a Kostelec propojoval také Vojkov, Mukařov, Jevany a Vyžlovku o celkové délce 16,2 km. Náklady měly činit 7 739 000 K.

Navzdory tomu, že byl projekt ze strany státních orgánů potvrzen, nebyl do první světové války realizován.

Pokračování příště, R. Jozíf

Cesta ke svatořečení Anežky České IV.

Impuls k dokončení Anežčina svatořečení přišel v roce 1982 z Říma. Oslavovalo se tehdy 800. výročí narození sv. Františka, jež se shodovalo se 700. výročím úmrtí blahoslavené Anežky. Papež Jan Pavel II. zaslal 2. února 1982 list kardinálu Tomáškovi, ve kterém závěrem zdůraznil, že Anežčin život patří k významným kapitolám našich dějin. Ve Vatikánu tehdy vyšly i dvě pamětní známky s vyobrazením bl. Anežky České.

Proto 16. února 1983 obnovil žádost o svatořečení pražský arcibiskup kardinál Tomášek, jemuž odpověděl prefekt Posvátné kongregace pro svatořečení kardinál Petr Pallazzini 24. března téhož roku, že je třeba k tomu připravit tzv. Positio super virtutibus – pojednání o ctnostech, a pak se modlit. Na doporučení kardinála Tomáška byl ke spolupráci přizván ředitel knihovny Papežské lateránské univerzity v Římě Jaroslav Polc.

Vedle historických důkazů o ctnostném životě je ještě zapotřebí alespoň jednoho zázraku učiněného na přímmluvu Anežky. Z doložených případů jsou nejznámější dvě uzdravení na přímmluvu blahoslavené Anežky. První případ je z roku 1937 z Turzovky a další mimořádné uzdravení se stalo v Praze roku 1941 (jednalo se o zázračné uzdravení umírajícího policejního majora ve výslužbě Karla Reisingera).

V roce 1984 rozeslal kardinál Tomášek oběžník, v němž ve dnech 22.-30. dubna 1984 vyhlásil devítidenní pobožnost doprovázenou prosbou za Anežčino svatořečení.

V roce 1987 požádal kardinál Tomášek španělského krále Juana Carlose I., zda by mohl v souvislosti s předpokládaným svatořečením Anežky darovat část ostatku z majetku královského kláštera v Escorialu pro katedrálu sv. Víta v Praze. Ze vzájemné korespondence vyšlo najevo, že už v roce 1982 byla předána část relikvie (jediný zachovaný zub) Josefu Novotnému provinciálovi křížovníků pro Rakousko a Německo.

Dne 4. května 1988 pak převor augustiniánského kláštera v Escorialu s odvoláním na královský souhlas posílá diplomatickou poštou ostatek kloubního výstupku dolní čelisti pro svatovítskou kapitolu.

Ještě předtím na začátku roku 1988 rozeslal kardinál Tomášek pastýřský list, jímž zahájil Desetiletí duchovní obnovy, který začínal citátem z Lukášova evangelia *Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení*. Prvním rokem Desetiletí (1988) byl Rok blahoslavené Anežky, který byl věnován službě životu (tj. péči o nemocné a obecně zdravotnictví).

V Římě zatím probíhala jednání kongregace o Anežčině svatořečení: 13. ledna 1988 posoudila shromážděné doklady historická komise. Na základě toho se 7. října 1988 konalo zvláštní zasedání pod vedením obhájce víry Antonia Pettiho, na němž komise teologů uznala Anežčiny heroické ctnosti. Téhož názoru byli kardinálové a biskupové na řádném zasedání kongregace 20. prosince 1988, jehož předkladatelem byl kardinál Mario Aloisio Ciappi. Prefekt kongregace kardinál Angelus Felici pak s výsledkem seznámil papeže Jana Pavla II., který s názorem kongregace souhlasil. Na začátku roku 1989 (11. února) papež podepsal dekret o Anežčině svatořečení a v Římě i v Čechách se začaly konat přípravy k jejímu svatořečení. Uvažovalo se i o návštěvě Jana Pavla II. v Praze, nakonec ale musela být dána přednost Římu.

Dlouho očekávaná chvíle nastala v neděli 12. listopadu 1989 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Obřad začal v půl desáté znělkou Petra Ebena inspirovaná slovy sv. Františka *„Učiň mne, Pane, nástrojem, ať zářím Tvým pokojem“* a příchodem papeže Jana Pavla II., který byl doprovázen četnými kardinály a biskupy.

Spolu s Janem Pavlem II. koncelebroval mši svatou kardinál František Tomášek a za polskou stranu primas polský Jozef Glemp. Kanonizační obřad uvedl kardinál Angelo Felici, který byl prefektem Kongregace za svatořečení. Přechetl krátký životopis obou budoucích svatých, neboť s Anežkou byl kanonizován i polský bratr Albert. Po té kardinál požádal papeže o kanonizaci. V deset hodin pět minut přednesl papež Jan Pavel II. kanonizační formuli, čímž byla Anežka Přemyslovna vyhlášena za svatou.

Na konci obřadu zazněl „Svatováclavský chorál“ a „Hospodine pomiluj ny“. V pozdním odpoledni se pak v římské bazilice Dvanácti apoštolů sloužila česká poutní mše k počtě sv. Anežky, na níž zaznělo oratorium Jana Hanuše *Matka chudých*.

Překvapivě úřady povolily věřícím účast na slavnostní bohoslužbě v Římě a obřad přenášela i televize. Nakonec se potvrdilo i staré proroctví, že po kanonizaci Anežky nastane v Čechách mír a pokoj a mohlo tak v sobotu 25. listopadu 1989 dojít k děkovné bohoslužbě v katedrále sv. Víta. Anežka Česká byla první českou světící od roku 1720, kdy byl kanonizován sv. Jan Nepomucký.

Sv. Anežka Česká se stala postavou hudebních i literárních děl. V poslední době se objevila mezi postavami historického románu *Dítě z Apulie* od spisovatelky Ludmily Vaňkové.

Její postava se objevuje i v několika románech spisovatelky Hany Whitton - *Anežka Česká*, *Kunhuta Přemyslovna* aj.

Stálá expozice věnovaná životu a dílu sv. Anežky České se nachází v Muzeu Karlova mostu.

Vybral R. Jozíf

Mariánská poutní místa 59. Dolní Bukovsko – kostel Narození Panny Marie

Trhové městečko Dolní Bukovsko (mezi Veselím nad Lužnicí a Týnem nad Vltavou) bylo založeno pravděpodobně králem Přemyslem Otakarem II. při křižovatce důležitých komunikací. První zmínka o obci pochází z roku 1323, kdy český král Jan Lucemburský směnil Dolní Bukovsko s Petrem I. z Rožmberka. Dolní Bukovsko tak přešlo do držby Rožmberků. Tento rod připomíná také znak obce, který se skládá z červené rožmberské růže se zlatým středem a zelenými kališními lístky na stříbrném štítě.

Místní raně gotický kostel Narození Panny Marie je z doby kolem roku 1300, v 19. století proběhly pseudogotické úpravy, které nejvýrazněji ovlivnily podobu věže. Loď byla upravena a prodloužena v letech 1853–55. V presbytáři a v prostoru pod věží

se dochovaly gotické malby z 2. poloviny 14. století. Kolem kostela býval hřbitov, na který se pohřbívalo do roku 1787.

Hlavní oltář pochází z roku 1870, doplněný o horní nástavec v roce 1903, rovněž postranní oltáře byly pořízeny v roce 1903. Křížovou cestu maloval Bedřich Kamarýt, děkan v Deštné, byla zavěšena a posvěcena 24.2.1899. V roce 1905 firma Rejna a Černý instalovala nové varhany, které slouží dodnes.

Na věži jsou dnes 3 zvony, nejstarší sv. Václav a Josef z roku 1824, ulitý u firmy Perner nákladem tehdejšího lokalisty Václava Korvína. 5. května 1971 byl posvěcen druhý zvon a nápisem "Královno míru oroduj za nás". Byl ulit u Manoušků ve Zbraslavi a váží 108 kg. Třetí zvon, ulitý roku 1947 pochází z kapličky obce Jaroslavice (zátopová oblast Hněvkovické přehrady) a někdy v roce 1992 byl darován na věž kostela. Kromě zvonů jsou na věži dva železné lité cimbály na odbíjení hodin.

Vybral R. Jozíf

Z historického kalendáře

- 1.listopadu 1919** slavnostně vysvěcen kostel sv.Václava v Praze – Bohnicích (100 let)
- 4.listopadu 1619** Fridrich Falcký korunován českým králem, tzv. zimní král (400 let)
- 9.listopadu 1979** zemřel Karel Metod Klement, katolický kněz-benediktin, kazatel v Emauzském klášteře v Praze. V roce 1929 založil celostátní organizaci ministrantů Legio angelica, spojující katolický skauting s přípravou ke kněžství. V roce 1939 odešel do sázavského kláštera, kde se také věnoval archeologickým výzkumům (40 let)
- 10.listopadu 1664** papež Alexandr VII. zřídil bulou *Super universas* královéhradecké biskupství. Prvním biskupem se stal opat kláštera sv. Benedikta v Praze Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka. (355 let)
- 11.listopadu 1939** zemřel na následky zranění z demonstrace 28.října Jan Opletal, jeho pohřeb 15.11. 1939 se stal zámkou k perzekuci českých vysokoškoláků 17.11.1939 (80 let)
- 12.listopadu 1989** byla v Římě svatořečena Anežka Přemyslovna (30 let)
- 13. listopadu 1599** na pozvání pražského arcibiskupa Zbyňka Berky z Dubé přišli do Čech první bratři kapucíni pod vedením sv. Vavřince z Brindisi. (420 let)
- 17.listopadu 1989** pád komunistické diktatury v bývalém Československu (30 let)
- 21.listopadu 1344** pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic slavnostně intronizován v chrámu sv. Víta. Ještě téhož dne vysvětil litomyšlského biskupa Jana a položil základní kámen ke stavbě nového metropolitního chrámu sv. Víta na Pražském hradě. (675 let)
- 21.listopadu 1999** zemřel Josef Lux, český politik devadesátých let dvacátého století (20 let)
- 26.listopadu 1994** papež Jan Pavel II. jmenoval kardinálem pražského arcibiskupa Miloslava Vlk (25 let)
- 1339** někdy v tomto roce zemřel Petr Žitavský, cisterciácký mnich, opat zbraslavského kláštera, kronikář Zbraslavské kroniky (680 let)

Uzávěrka příštího čísla je 23. listopadu 2019

Bylo ve Staré Kouřimi jedno z velkomoravských biskupství?

Prameny, které se přímo dotýkají moravských biskupů, jsou jen čtyři. O obnovení velkomoravské církve za Mojžíra II. mluví stížnost bavorských biskupů z roku 900 a s ní související list mohučského arcibiskupa Hatha, z nichž je zřejmé, že na Moravě byli roku 900 či krátce předtím ordinováni arcibiskup a jeho tři sufragáni (pomocní biskupové). Krátce po tomto datu však došlo k rozvrácení velkomoravské říše, při němž ztratila svou podobu i tato církevní organizace, nezanikla úplně, ale přetrvávala ve skromnější podobě. Druhým přímým pramenem je poměrně pozdní Granum catalogi praesulum Moraviae, které pro 10. století uvádí dva moravské biskupy Jana a Silvestra; ti jsou však v této ojedinělé zmínce stejně osamoceni jako Kosmou jmenovaný biskup Vracen, jenž měl na moravském biskupském stolci působit někdy před rokem 1030. Čtvrtým, svou důvěryhodností nejvýznamnějším pramenem, je listina mohučského arcibiskupa Willigise z roku 976, v jejíž svědečné řadě vystupuje vedle jiných i nejmenovaný moravský biskup.

V Historia Laureacensis, vzniklé v pasovském biskupství v polovině 13. století se píše: „...per Mesias autem Tyrana, Nytraba, Seclavia/Sedavia, Vetrava, Curinia, Wissegrada et Herbipolis fuere. Has civitates cum se ipsa urbs Laureacensis ut suffraganeas sibi subiectas in spiritalibus et temporalibus per suos patricios Romanorum tempore antiquitus possidebat.”

Někteří autoři pak na základě tohoto pramene hledají sídlo moravského arcibiskupa v Sedavií/Seclavií, což má být místní název "Slavník", "na Slavníku", který je doložen pro Mikulčické hradiště, v jehož blízkosti je pro mladohradištní dobu doložena ves Slivnice, která mohla převzít původní název Mikulčic Seclavia. Další tři moravská biskupství jsou lokalizována do Nitry, Curinia pak do Staré Kouřimi a Vetvar podle hmotných pramenů do Starého Města u Uherského Hradiště - Sadů. Název Wissegrada trochu svádí k lokalizaci na pražský Vyšehrad, ale to někteří autoři považují za nepravděpodobné.

V každém případě je pro nás velmi zajímavá domněnka části autorů, že Curinia je Stará Kouřim a byla sídlem biskupa.

Vybral R. Jozíf

**Program bohoslužeb v našich farnostech
a další akce ve farnosti jsou ohlašovány při ohláškách
nebo je sledujte na farním webu,
který je na adrese:
www.farnostkostelec.cz**

Neprodejné. Jen pro vnitřní potřebu.